

Бигэргэтэбин: _____

А. В. Игнатъев
СӨ НБ директорын эбээһинэһин толорооччу

СӨ Национальной бибилиэтиэкэтэ
СӨ АТ «Олонхо Тыйаатыра»
Научнай-методическай уонна тас сибээскэ улэбэ Олонхо киинэ
М.К.Аммосов аатынан Хотугулуу - Илинни федеральной университет
Олонхо научнай - чинчийэр института
Хотугулуу илинни норуоттар тылларын уонна култуураларын института
Өрөспүүбүлүкэтээби Олонхо Ассоциацията

ОЛОНХО ДЬЫКТААНЫН ЫТЫТЫ БАЛАҤЫАННЬАТА

1. Уопсай балаһыанньа

2. Балаһыанньа Олонхо дыкктаанын Саха
Өрөспүүбүлүкэтигэр ытыты сыалын-соругун, усулуобуйатын, бэрээдэгин
быһаарар.
3. Олонхо дыкктаанын ытыты сыала-соруга нэһилиэнньэ киэн
аранатыгар анаар:
 - олонхо тылын-өһүн ингэринии;
 - олонхо тылын билиини чингэтии;
 - олонхо туһунан билиини кэнгэтии;
 - төрөөбүт тылынан таба суруйар таһымы үрдэтии;
 - сахалыы таба суруйуу үөрүйэбин сайыннарыы.
4. Дыкктааны ытыты, бэрэбиэркэлээһин: улахан дьонно – бибилиэтиэкэ
үлэһиттэрэ; үөрэнээччилэргэ, устудьуоннарга - үөрэх, култуура тэрилтэлэрэ.
5. Дыкктааны сааһыттан, идэтигтэн уонна үөрэбиттэн тутулуга суох
бағалаах барыта суруйар.
6. Үөрэнээччилэр 5-7, 8-11 кылаастарынан икки бөлөбүнэн толороллор.

7. Дыкктааны ытыты бэрээдэгэ

8. Бэлэмнэнии түһүмэбэ

9. М.К. Аммосов аатынан ХИФУ Олонхо научнай-чинчийэр института
улахан дьонно 200-250 тыллаах дыкктаан тиэкиһин, үөрэнээччилэргэ тургутук-дыкктааны
- СӨ Национальной бибилиэтиэкэтэ бэлэмниир. Соруудахтар биир күн иннинэ
тарғатыллаллар.

2.1.2. Оскуола оҕолоругар дыкктаан тургутук быһыытынан онлайн ытытылар.
Тургутук- дыкктаан СӨ Национальной бибилиэтиэкэтин Олонхо сайтыгар анал
платформаға сыһыарылар (<https://olonkho.nlrs.ru/>).

2.1.3 Улахан дьонно Олонхо дыкктаанын бэрэбиэркэлиир кэрини М.К. Аммосов
аатынан Хотугулуу-Илинни Федеральной университет Хотугулуу илинни норуоттар
тылларын уонна култуураларын институтун Фольклор хаапыдырата бигэргэтэр (2
сыһыарыыны көр).

1. Улахан дьонно Дьыктааны ааҕар, бэрэбиэркэлиир дьону, бланкалар бэчээттэнэн тахсыыларын, докумуону толорууну, наҕараадалааһыны тэрийэр бөлөх миэстэтигэр быһаарар. Олонхо Дьыктаанын анал бэлиэлээх Добун суруга уонна Туоһу суруга миэстэтигэр туттарыллар.

2. Дьыктаан ытыллар бириэмэтин уонна миэстэтин тэрийэр бөлөх миэстэтигэр быһаарар.

3. Тэрийии түһүмэҕэ

4. Улахан дьонно дьыктаан сэтинньи 25-30 күннэригэр өрөспүүбүлүкэ бибилэтиэкэлэрэ ытыллар.

5. Оскуола оҕолоругар дьыктаан сэтинньи 24-28 күннэригэр СӨ Национальной бибилэтиэкэтин Олонхо сайтыгар онлайн ытыллар (<https://olonkho.nlrs.ru/>).

6. Улахан дьонно улуустарга сэтинньи 25 күнүгэр, СӨ Национальной библиотеатыгар сэтинньи 29 күнүгэр ытыллар. Дьыктаанна кытта кэлбит дьону анал былаанкаҕа бэлиэтиир ирдэнэр (1 сыһарыыны көр).

7. Дьыктааны суруйуу бириэмэтэ - 1 чаас.

8. Оскуола оҕолоругар ытыллар дьыктаанна, толорооччу бэйэтэ Олонхо сайтын анал платформатыгар киирэн, бэйэтин оскуолатын уонна улууһун ыйан бэлиэтиир.

9. Түмүктүүр түһүмэх

10. Улахан дьонно бигэргэммит кэрингэ (2 сыһарыыга көр) олобуран дьыктаан бэрэбиэркэтин миэстэтигэр тэрийэр бөлөх онгорор уонна наҕараадалааһыны ытар.

11. Хас биирдии дьыктаан боротокуолланар (3 сыһарыыны көр), туйгун билиилээх кыттааччылар испииһэктэрин анал форманы толорон (4 сыһарыыны көр) кииннэммит оройуон (улуус) бибилэтиэкэтэ туттарар.

12. Олонхо тылын туйгуннук билэр кыттааччылары тэрийэр бөлөх миэстэтигэр (улууска, нэһилиэккэ) Олонхо Декадатын кэмигэр бэлиэтиир.

13. Оройуон (улуус) бибилэтиэкэтэ уопсай боротокуолу толорон (5 сыһарыыны көр), туйгун билиилээх кыттааччылар (4 сыһарыыны көр) испииһэктэрин kraeved-nlib@mail.ru электроннай почтаҕа «Олонхо дьыктаана» бэлиэлээх ахсынньы 1 күнүгэр диэри ытар.

14. Оскуола оҕолоругар онлайн-дьыктаан сыаната уонна туоһу суруга тута платформаҕа тахсар. Туоһу суругу тута бэчээттээн ылыахха сөп.

15. 2025 сыл ахсынньы 5 күнүгэр Олонхо күнүн үөрүүлээх чааһыгар элбэх кыттааччылаах улуустар уонна оскуолалар Добун суругунан наҕараадаланаллар. (Буолар сирэ: Марфа уонна Сергей Расторгуевтар ааттарынан СӨ Судаарыстыбаннай цирката)

16. Дьыктаан түмүгэ ахсынньы 5 күнүгэр СӨ Национальной бибилэтиэкэтин сайтыгар тахсыаҕа.

Тэрийэр бөлөх

Бэлиэтийн илиис

1. Күнэ-дбыла, чааһа:

2. Улууһа (оройуона):
3. Куората, нэһилиэгэ, сэлиэнньэтэ:
4. Бытыллар сирэ:
5. Тэрийэр бөлөх чилиэннэрэ (AAA, үлэлиир сирэ, дуоһунаһа)
6. Аабааччы (AAA, үлэлиир сирэ, дуоһунаһа)

№ (шифра)	AAA	Сааһа	Үөрэнэр үлэлиир) сирэ, кылааһа (кууруһа), дуоһунаһа (дьарыга)	Улууһа (нэһилиэгэ), олорор сирэ	Подпиһа
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					

2 Сыһыарыы

Улахан дьон дыктаанын сыаналыыр кэрин

Сыана	Алҕас ахсаана:
«5»	0
«4»	1-4
«3»	5-10
	Таба суруйуу (сурук бэлиэтэ көрүллүбэт), хоһоон да, кэпсээн да халыыптарынан суруйуу көнүллэнэр

3 Сыһыарыы

Толоруу боротокуола

Күнэ-дбыла, чааһа:
Улууһа (оройуона):
Куората, нэһилиэгэ, сэлиэнньэтэ:
Бытыллар сирэ (тэрилтэ аата, аадырыһа)
Суруйбут киһи ахсаана, олортон
«5» сыанаба суруйда _____ киһи
«4» сыанаба суруйда _____ киһи
«3» сыанаба суруйда _____ киһи

Боротокуолу толордо: _____ AAA, дуоһунаһа, үлэлиир сирэ,
чыыһылата

Дыктааны бэрэбиэркэлээтилэр: _____ AAA, дуоһунаһа, үлэлиир сирэ,
чыыһылата

«Туйгун» сыаналаахтар испиһэктэрэ

№	ААА	Сааһа	Улууһа (нэһилиэгэ), олорор сирэ	Үөрэнэр (үлэлиир) сирэ, кылааһа (кууруһа), дуоһунаһа (дьарыга)
1				
2				

Испиһэги толордо: ААА, дуоһунаһа, үлэлиир сирэ, чыыһылата

4 Сыһыарыы

Кииннэммит библиотека толорор боротокуола

Улууһа (оройуона):

Нэһилиэгэ (сэлиэнньэтэ):

№	Дьыктаан бытыллы быт пууна, аадырыһа	Уопсай кыттыбыт киһи ахсаана	«Туйгун» сыаналаах киһи ахсаана
1			
2			

Боротокуолу толордулар: ААА, дуоһунаһа, үлэлиир сирэ, чыыһылата